

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Культура фахового мовлення»

Дисципліна № *BB2.1.4*

III семестр

Кількість кредитів ECTS – 3 кредити

I. Основна мета засвоєння курсу – навчитися викладати думки, дотримуючись усіх якостей мовлення; усвідомити найбільш поширені відхилення від літературної мови, які допускаються у мовленні, для розвитку самоконтролю над власним мовленням; підвищувати культуру спілкування.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності).

Дисципліна «Культура фахового мовлення» дозволяє набуту студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки. Курс «Культура фахового мовлення» тісно пов'язаний з усіма розділами сучасної української літературної мови, українською мовою за професійним спрямуванням, стилістикою.

III. Завдання дисципліни «Культура фахового мовлення» – сформувати у магістрантів спеціальності «Початкова освіта»:

- розуміння культури мовлення як сукупності знань і навичок, які б забезпечували якісне застосування мовних засобів при спілкуванні;
- усвідомлення важливості дотримання норм сучасної української літературної мови в усному і писемному мовленні;
- уміння логічно, точно і виразно передавати свої думки засобами мови;
- уміння знаходити і вибирати правильні, дохідливі, доречні мовні засоби для вираження своїх думок і висловлювань.

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даної дисципліни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- поділ української мови на функціональні стилі, основні риси кожного стилю, особливості застосування у мовленні;
- єдність комунікативної й номінативної функцій мови;
- фонетичні аспекти мовлення:
  - а) артикулювання; б) наголошування;
- словниковий склад мови як упорядковану лексико-семантичну систему;
- вимоги до термінів як особливого стилістичного шару лексики у науковому стилі;
- мовні одиниці граматичного рівня (форми і конструкції);
- текст та текстові норми;
- основи редагування наукового тексту.

Уміти:

- визначати приналежність тексту до одного із стилів мовлення і відповідно до його призначення будувати висловлення;
- дотримуватися норм української орфоєпії і правильно наголошувати слова;
- добирати синоніми і користуватися ними в усному й писемному мовленні, правильно вживати пароніми, для виразності мовлення використовувати антоніми та фразеологізми, засоби образності мовлення;
- користуватися іншомовними словами, уміти замінювати їх, де можливо й потрібно, на українські відповідники;
- доцільно використовувати терміни, різні за будовою, походженням і способами творення;
- вживати нормативні граматичні форми відмінюваних та дієвідмінюваних частин мови;
- правильно будувати словосполучення і речення різних типів та тексти;

- уміти редагувати наукові тексти
- перевіряти правильність свого мовлення, враховуючи критерії норми літературної мови.

V. Короткий зміст дисципліни

Тема 1. Мова і мовлення: зміст понять. Культура мови і культура мовлення.

Тема 2. Правильність як основна комунікативна властивість мовлення: поняття мовної норми; мовна норма і варіантність; динамічна теорія мовної норми; критерії норми літературної мови.

Тема 3. Забезпечення правильності і майстерності мовлення на різних мовних рівнях:

- Орфоепія. Словесний наголос.
- Правильність, багатство, точність, чистота, образність і виразність мовлення на лексичному рівні.
- Нормативність словозміни і формотворення.
- Граматична правильність на синтаксичному рівні.

Тема 4. Текст. Вимоги до тексту.

Тема 5. Редагування наукового тексту.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу
Кафедра української мови та методики навчання факультету педагогіки та психології:
доцент *Любов Петрівна Литвин*.

Обсяг навчального навантаження та термін викладання курсу

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS), з яких аудиторних – 26 год.: лекційних – 16 год., практичних – 10 год.; самостійна робота – 64 год.

Дисципліна викладається у III семестрі.

VII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни

1. Гладіна Г.І., Сеніна В.К. Питання мовленнєвої культури та стилістики. – К.: Факт, 1997. – 160 с.
2. Дорошенко С.І. Основи культури і техніки усного мовлення: навч. посібн. – Х.: «ОВС», 2002. – 144 с.
3. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: навч. посібн. – К.: Видавничий центр «Академія», 2007. – 359 с.
4. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль. – К.: Наукова думка, 1976. - ? с.
5. Пономарів О.Д. Культура слова: Мовностилістичні поради: навч. посібн. – К.: Либідь, 2001. – 240 с.
6. Сербенська О. Культура усного мовлення: практикум: навч. посібн. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.
7. Українська мова: енциклопедія. – К.: Вид-во «Українська енциклопедія» імені М.П. Бажана, 2004. – 750 с.
8. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні, Інститут української мови. – К.: Наукова думка, 1993 (наступні видання).
9. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. – К.: Алерта, 2010. – 694 с.

VIII. Метод навчання

Лекції, практичні заняття.

IX. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виступів на практичних заняттях, перевірка і оцінювання самостійної роботи, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань і залікової роботи.

Підсумковий контроль: залік.

X. Реєстрація на навчальну дисципліну: в деканаті